

Vet du mera om Hans Fagerströms konstnärskap eller känner du till konstverk av honom? Sänd mail till info@salakunst.se

Hans Fagerström

29 augusti 1921- 26 april 2000

konstnärslexikonett
a m a n d a
en del av kultur1

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÖ

Sök...

8+1

HANS Gunnar FAGERSTRÖM

H.M.K.

Bildkonstnär, tecknare, född 1921 i Hagfors, Värmland, död 2000 i Halmstad. Studier vid Anders Beckmans reklamskola i Stockholm 1944-1945. Elev till Waldemar Lorentzon 1946-1947 och dennes medhjälpare vid dekorativa målningar i Ryssby kyrka i Småland 1951. Utfört teckningar i blyerts och abstrakt hållna kompositioner i olja, gouache och pastell i små format. Offentlig utsmyckning: Persnäs, Månsarps, Kalvs och Hyltebruks kyrkor. I Halmstad, Sankta Anna kapell, Vallåskyrkan och Martin Luthers kyrka. Representerad: Nationalmuseum i Stockholm, Hallands museum i Halmstad och

Bild: Motiv från hamnen i Halmstad, litografi.

Sydsvenska Dagbladet 3 maj 2000:

Hans Fagerström

■ Konstnär HANS FAGERSTRÖM, Halmstad, 78 år, har avlidit efter en tids sjukdom.

Han var född i Hagfors, Värmland, men var i många år bosatt i Halmstad där han var verksam som teckningslärare på Engelbrektskolan.

Hans närmaste är makan Kerstin, sönerna Anders, Lund, och Lars, Köpenhamn, med familjer samt system Kerstin Åkerberg, Kungälv.

□

"Diskret och tillbakadragen håller han sin egen kompassriktning, utlagd sedan decennier, genom tillvaron, dess tillfälligheter, nyckfullheter och förtretligheter." Så skrev Hallandspostens kulturjournalist Jan S Håkanson i samband med att Hans Fagerström begick sin 70-årsdag 1991.

Och sant är att Hans Fagerström aldrig använt något högt röstläge. Man behöver inte alltid hojta för att höras. Just genom det försynta tilltalet skapade Hans Fagerström sin egen pregnanta profil.

Genom verken, "ofta strandlandskap med vittrande klippformationer eller mjuka dyner och långa horisonter" förmedlade han sitt eftertänksamma budskap. Där fanns en bortomlängtan men också en predikan om varsamhet och maning till vård av den miljö, som är förutsättningar för fortsatt liv här på jorden.

Hans Fagerström gick på Beckmans i Stockholm men reklamens bullrande värld var inte hans. Umgänget med Waldemar Lorentzon passade bättre för hans kynne. Denne medlem av den berömda Halmstadgruppen tog honom bland annat som medhjälpare vid kyrkorestaureringar, och sedan dess har Hans Fagerström gjort

åtskilliga egna utsmyckningar för offentliga miljöer.

Hans konst kan bland annat beses i Persnäs kyrka på Öland, i Månsarps kyrka vid Taberg, i Kalvs och Hyltebruks kyrkor. I Halmstad finns han representerad i S:ta Anna kapell, i Vallåskyrkan och i Martin Luthers kyrka.

Hans Fagerström har varit mycket

självkritisk och sparsmakad i sin utställningsverksamhet, men det har ändå blivit en del visningar från debuten 1947

på Halländska höstsalongen till fjorårets expo på Stads-
husgalleriet i Laholm. På det sistnämnda stället visades enbart arbeten i blyerts, och även om Hans Fagerström behärskade åtskilliga tekniker, var det som tecknare han nådde längst. Där fick han till fullo utlopp för sin skicklighet, för behärsknigen, poesin, visdomen och visionerna.

Roland Andréasson

□

Hans Fagerström, min förste konstnärsvän i Halmstad, har gått bort. När jag flyttade hit i början på 50-talet, var jag helt obekant med staden. Jag kände mig leva ensam i ett vakuum utan den stimulans, som kontakten med kolleger innebär.

Men på vernissagen av Höstsalongen 1952 träffade jag Hans, som hade med några målningar och teckningar på utställningen, och jag kände genast att jag träffat en "riktig" konstnär. Vi fick omedelbart en mycket fin kontakt och en livs-

lång vänskap började denna novemberdag.

Tillsammans med några andra yngre konstnärer hade vi sedan flera utställningar runtom i landet. Ibland var diskussionerna heta om hängningen – alltid finns det någon plats, som är "bäst" – men med Hans blev det aldrig några kontroverser.

Det var framför allt det privata umgänget mellan våra familjer, som var den största glädjekällan. Jag minns hur vi en gång satt flera timmar tillsammans och lyssnade på en nyinköpt LP, Beethovens trio

"Ärkehertigen". Kerstin och Hans, Ingrid och jag spelade den flera gånger och tyckte att livet inte kunde vara mer fulländat. På något sätt tangerade Beethoven det evighetsperspektiv Hans strävade efter i sina bilder.

Den sista utställning jag såg av Hans var teckningsutställningen på Mjällby konstgård. Där fanns den storhet och den svindlande känsla jag så sällan känner, när jag ser nutida konst. Teckningarna var tekniskt oerhört fint arbetade, och när jag tänker på vilka bekymmer Hans hade med sina händer, fylls jag av stor beundran.

Hans grubblade ofta över tillvaron och livets mysterium. Jag minns en kall vinternatt i hans torp i Knäred. Vi hade haft en gemensam utställning i Norrköping och behövde lugna ner oss ett par dagar. Där satt vi framför brasan och diskuterade konstens plats i tillvaron, livets förgänglighet och Guds existens.

Det mycket intensiva umgänget vi hade på 50- och 60-talen tunnades ut något med åren, men när vi träffades fanns alltid mycket att tala om.

Jag är tacksam för en lång vänskap med Hans.

Olle Agnell

Sala Allehandas Julnummer 14 december 1956:

I skolans bespisningslokal hänger en temperamålning, som egentligen är en kartong avsedd för muralmålning i Knäreds ålderdomshem. Det kan synas långsökt att denna kartong, som bl. a. framställer dragande oxar, hamnat just i Sala, men det är mera lättförklarligt, om man får veta att konstnären är sala-född och heter Hans Fagerström. Arbetet, som har formatet $1,29 \times 2,50$ m. ungefärligen, återger en kufisk bygdesägen, som berättar att oxarna drog byggmateriel till kyrkan i Knäred så att de formligen knäade fram. Därav namnet på socknen. Vara hur det vara vill med tillförlitligheten i den etymologien. Skolan och staden har dock genom ing. Anders Diös, som här är donator, berika's med ett värdefullt konstverk. Det skänktes i samband med skolans invigning 1954.

Sala Allehanda 20 mars 1958:

Sankt Davids-legend blir väggdekor i Mikaelsgården

De båda förslag till utsmyckning av Mikaelsgårdens stora samlingssal i form av en väggmålning, som på uppdrag av byggnadskommittéerade, utarbetats av konstnärerna Hans Fagerström och Olle Lisper, Skreanäs, var på torsdagskvällen föremål för kyrkorådets granskning. Man enades därvid om att låta utföra det fagerströmska förslaget.

Byggnadskommittén tillställde i sina direktiv de båda konstnärerna, som ju bägge är födda i silverstaden, en legend om den västmanländska aposteln David och dennes verksamhet i trakten vid tiden för kristendomens införande i Västmanland. Legendens finns återberättad av Gustav Hedlén och bär namnet "Långforsens klocka".

Enligt denna legend skulle Sankt David ha kommit till våra trakter omkring 1000-talet och funnit ett folk, som dyrkade sina gamla fornnordiska gudar. David talade till detta

folk om Kristus, men vann inget gehör. Han fördrevs med hugg och slag och först sedan han haft en uppenbarelse av

20/3 58
var över deras huvuden mörka fåglar, när de med gissel fördriver David. Bildsvitens centrala parti upptar Jungfruns uppenbarelse för aposteln. Och på ett kongenialt sätt har konstnären fångat in den funna klockan och davidsgestalten i ett. Avgudabilden ligger sönderslagen och därövanför vandrar människorna med sin nya gudstro över ljusare och ljusare fält mot det eviga ljuset. Klocksänkningen i Långforsen har konstnären lämnat därhän. I stället har han givit bildverket en nutidsprägel genom att antyda Kristina kyrkas kontur mot det förklarade ljuset. Men nederst på bilden ser man hur alltjämt en del människor framhårdar i sitt andliga mörker

forsens is. Lispers skiss har en tyngre kolorit än Fagerströms. Även detta konstverk avsåg konstnären att utföra på puts och c:a 2 mån. skulle det ta att anbringa det.

Sala konstförenings styrelse har på uppdrag av byggnadskommittén haft de båda skisserna för granskning och yttrande och styrelsen har funnit att Hans Fagerströms skiss bör komma till utförande.

LÅN 18
till förs

Enligt vad s
byggnadsstyrels
hansson upprätt
na i Sala. När
styrelsen ansök
myndighet lämn
lämnas ut på e
förande, proster

Det kan vara va
tala sig om mö
inom rimlig tid
stånd. Kyrkan

Enligt denna legend skulle Sankt David ha kommit till våra trakter omkring 1000-talet och funnit ett folk, som dyrkade sina gamla fornnordiska gudar. David talade till detta folk om Kristus, men vann inget gehör. Han fördrevs med hugg och slag och först sedan han haft en uppenbarelse av den heliga Jungfrun och begivit sig ut i skogarna, där han funnit en malmklocka hängande mellan ett par granar, återvände han till det folk som förskjutit honom. Klockans klang gjorde människorna mottagliga för hans budskap. När han lämnat våra trakter fanns dock alltjämt bland folket de som höll fast vid sina gamla gudar och de stal klockan, som under bortförandet sänktes i Långforsen. Legendan berättar också att tid efter annan har klockans klang kunnat höras över sjön och på himlen därovanför har kunnat skönjas en ljusning.

Det fagerströmska förslaget

som kännetecknas av en vacker figurativ uppbyggnad, berättar detaljrikt Sankt Davids upplevelser med en kontinuitet som inte lämnar mycket övrigt att önska. Hela bildsviten har fått en förnämlig konstnärlig rytm och symboliken understryks på ett dekorativt sätt av den relativt blonda koloriten, där växlingarna mellan ljusa och mörkare nyanser givit relief åt kampen mellan det onda och det goda i tillvaron.

I bildsvitens upptakt har man möjlighet att lokalisera sig. Träldomstyngda vackert bågformade ryggar böjs i gruvsysslorna. Så ser man Davids kraftfulla gestalt, då han talar till folket. Men folket går däriifrån för att offra åt sitt gudabeläte, en mycket dekorativ koloristisk figur. Hotfullt svä-

gudstro över ljusare och ljusare fält mot det eviga ljuset. Klocksänkningen i Långforsen har konstnären lämnat därhän. I stället har han givit bildverket en nutidsprägel genom att antyda Kristina kyrkas kontur mot det förklarade ljuset. Men nederst på bilden ser man hur alltjämt en del människor framhärdar i sitt andliga mörker och gör en ansats att åter resa avgudabilden.

Hans Fagerström avser att anbringa sin i skissen framförda intention på fuktad kalkvägg och han har räknat med att detta skall ta en tid av c:a 6 mån. i anspråk.

Olle Lisper

har presenterat en inte fullt genomarbetad skiss, beroend på att han haft kortare tid på sig för utformningen. Han har också föredragit att dela upp sitt bildverk i 4 tavlor, som ä fristående från varandra. Där genom har också själva den figurativa berättelsen gjorts betydligt mer summarisk. Den måhända blivit i knapphändigaste laget. Han skildrar inledningsvis praktiskt taget bokstavligt efter det tryckta ordet miljön, utan människor. De tre västmanländska bergen och Sallas silverskära finns där och ur ett hål i marken stiger kraftiga eldstungor upp. I den andra bilden finner man 4 knäfallande gestalter, som symboliserar omvändelsen. Dessa är omgivna av mörkare ramar, som innebär att de inte helt är frigjorda från sin hedendom. Över dem strålar ett allseende öga och svävar en vit duva. På nästa bild reser sig davidsgestalten mot ett stort kors och där invid ljuder klockan. Kraftiga svagt bågformade färgstavar symboliserar klockklängen. Och i den sista bilden ser man hur samma klocka sänks genom Lång-

Konstnär Hans Fagerström (1921-2000)

Titel Långforsens klocka

År 1959

Teknik Fresk/Kalkmålning

Placering Mikaelsgården, stora salen

Texter ur *En broschyr om Sala* från 1959: *Salabördige Hans Fagerströms stora muralmålning skildrar legenden om David, Västmanlands apostel, när denne kommer till bygden omkring år 1070. Folket offrar till Oden och David pryglas när han förkunnar det nya ordet. I drömmen ser han Jungfru Maria som helar honom och pekar på en kyrkklocka som hänger mellan ett par träd. Han rörde vid klockan vars toner hördes vida omkring. Männena som pryglat honom, veknade och byggde en kyrka till klockan.*

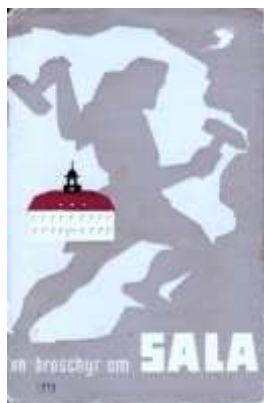

Hans Fagerström. Foton från Bengt Kebbón.

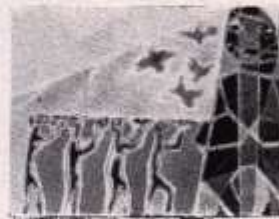
Ur *En broschyr om Sala*, 1959:

David, Västmanlands apostel, vid Silverberget

(Bilderna ur konstnär Hans Fagerströms fresk i Mikaelsgården)

Enligt en gammal sägen nådde Den helige David, Västmanlands apostel, dessa bygder omkring år 1070. En tidig vårväll kom han genom stor-skogen fram till en glänta, bortom vilken han kunde urskilja en sjö, kantad av mörka skogar. Nära sjön såg han en eld glänsa liksom ur jorden, och några ställningar och grovtimrade hus påminde honom om bergverken i västra Europa. Han träffade en man på väg till sin hydda och fick av honom veta att silvermalm blivit funnen här och nu bröts i tvenne rymningar. Han bävade inför vad han hörde. Han visste att utvinnarna av bergens skatter var hårda och vilda män. Här dyrkades alltjämt Asarna. Män dräpte män, kvinnor togs som rov och barn offrades ej sällan åt gudarna. — Men David förkunnade den nya fridsläran om vite Krist. Folket lyssnade

en tid. Snart började man vredgas på honom, emedan han alltför djärvt förkastade deras gamla seder. Slutligen band de honom och spöslet hans rygg samt drev honom bort. Han kom inte långt, förrän han segnade maktlös ned. Han bad en brinnande bön om frälsning för detta arma folk, sedan föll han i medvetlöshet. Därunder såg han Jungfru Maria. Hon helade hans sönderslitna rygg och han hörde henne lova honom frid.

Hon hade pekat åt öster och sagt:
"Se där är tecknet på din seger."

Det var morgon, när han vaknade. Smärtorna var borta. Han såg ditåt Guds moder visat honom och där såg han hängande mellan två

furor, en glänsande klocka av silver och brons. Han rörde vid klockan. Dess toner ljud vida. Snart kom männen som misshandlat honom. De förundrade sig. Deras sinnen ve knade och de lyssnade åter på apostelns förkunnelse. En ny tid med mildare seder hade börjat.

David måste draga vidare. Männen byggde en kyrka och i dess stapel fick klockan sin plats. David sägs ha återkommit en gång mot slutet av sin levnad. Inkommen i kyrkan hängde han upp

sina tjocka vantar på vad han själv tyckte var en klädeshängare. Den gamle var frusen och skumögd. Allt folket såg dock, att det var på en genom takspringan inträngande solstråle han hängit sina vantar och att de hängde kvar på denna. Ryktet om detta under gick vida kring landet. Av silverbergets folk slöt sig allt fler till hans förkunnelse. — Men icke alla blev kristna. Några hedniska män beslöt att stjäla kyrkklockan. En natt bar de klockan på en stång norrut över Långforsens is. Där på isen råkade de i

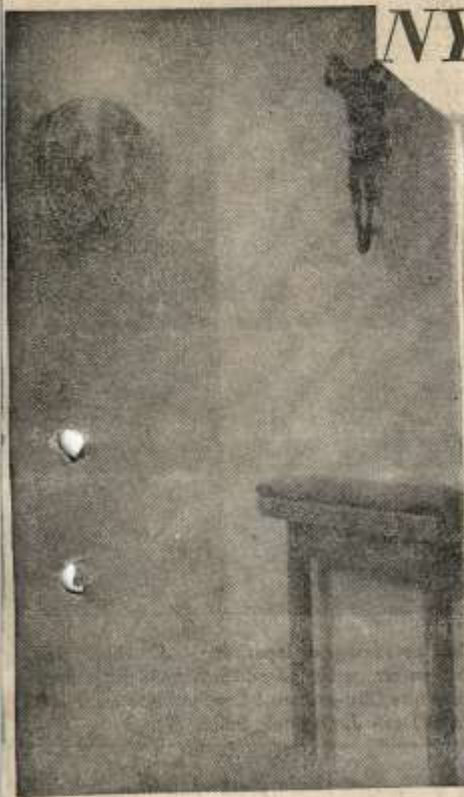
strid med varandra om kyrksilvret som de tagit. De hade ställt ifrån sig klockan, men isen brast och klockan försvann i djupet. Där har den sedan legat och aldrig kunnat återfinnas. Men en natt varje år, den helige Davids, skall den låta höra sina silverklingande, klara toner.

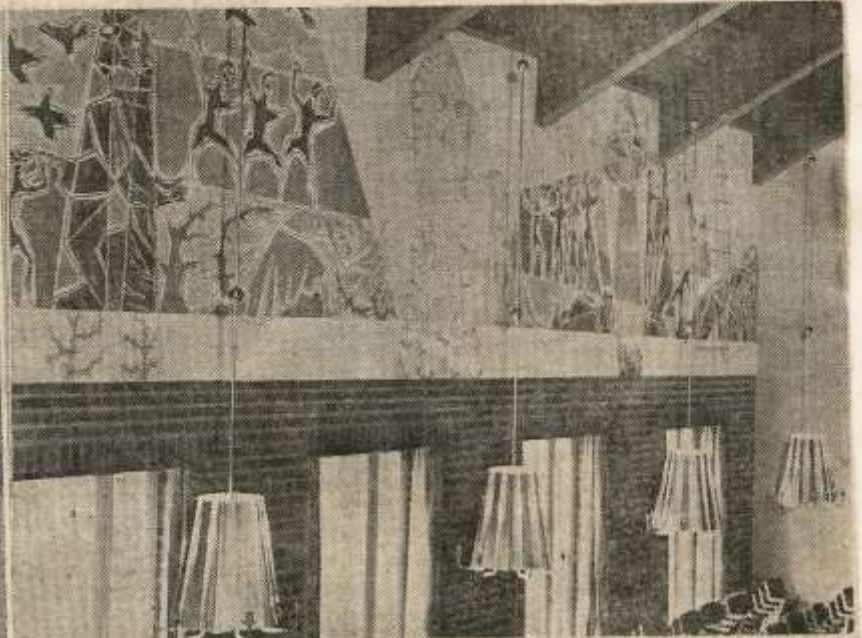
Hans Fagerström och Nils Kebbon resp. Signe Kebbon.
Foton från Bengt Kebbon.

Oktober 1959:

SCHWERIN-RUM I SALAS NYA FÖRSAMLINGSGÅRD

En stämningbild från det lilla samtalsrummet med knäpall under Kristusfiguren.

En chendelning, kallat Odlaeren, som finns i den nya Mikaelsgården. T.A. en bild från församlingssalen, där invigning av kyrkomålaren Hans Fagerström som skildrar legenden kring Västmanlands apostel ominerar rummet.

SALABORNA SKÄNKTE TAVLOR, TEXTILIER

På söndag — Mikaelidagen — får Salas kyrkliga kretsar ett bortåt 30-årigt önskemål förverkligat. Då inviger biskopen stadens första församlingsgård, en vinkelbyggnad i rött fasadtegel vackert belägen mellan Kristinakyrkhus och Stadsparken. Stridbare ärkeängeln Mikael har fått ge namn åt gården, vilken till allmän belåtenhet kunnat uppföras inom kostnadsberäkningens ram, 1.030.000 kronor. Men så har också givmildheten varit stor bland salaborna, vilka förutom en del pengar skänkt konstverk och andra inventarier, lex. textilier.

Programmet för invigningen av Mikaelsgården på söndag är nu utformat i detalj. Det inleds med högmässa i Kristina kyrka, där predikan hålles av biskop John Cullberg. Efter gudstjänsten blir det samkväm i det nya församlingshemmets samlingshall för 250 inbjudna gäster. Här hålles välkomstalet av kyrkvärden Erh. Göransson och Sala orkesterförening med tandläkare Bo Lindblom som solist spelar Andantino ur Mozarts Pianokonsert i Ess dur. Vid detta tillfälle invigs också den nya flygen. Kontraktspresten Nils Kebbön lämnar en redogörelse över församlingshemmets tillkomst och överlämnar Mikaelsgården till Sala stadsförsamling. Kyrkofullmäktiges v. ordf. kyrkvärden Bror Klingwall ber därpå biskop John Cullberg inviga gården för dess ändamål. Sedan biskopen hållit invigningsstalet följer psalmsång och sång av kyrkokören.

Ordet förklaras fritt, innan Orkesterföreningen avslutar invigningsprogrammet med Festmusik av Henry Purcell. De inbjudna delas därefter upp i grupper för visning av Mikaelsgården.

Kontraktspresten Nils Kebbön i Sala framför Lemart H. Lindbergs verk i stål och glas, kallat Ljuskrönan i måsning av Cyrillus Johansson sprider ljuset vackert. En vägg i Mikaelsgården.

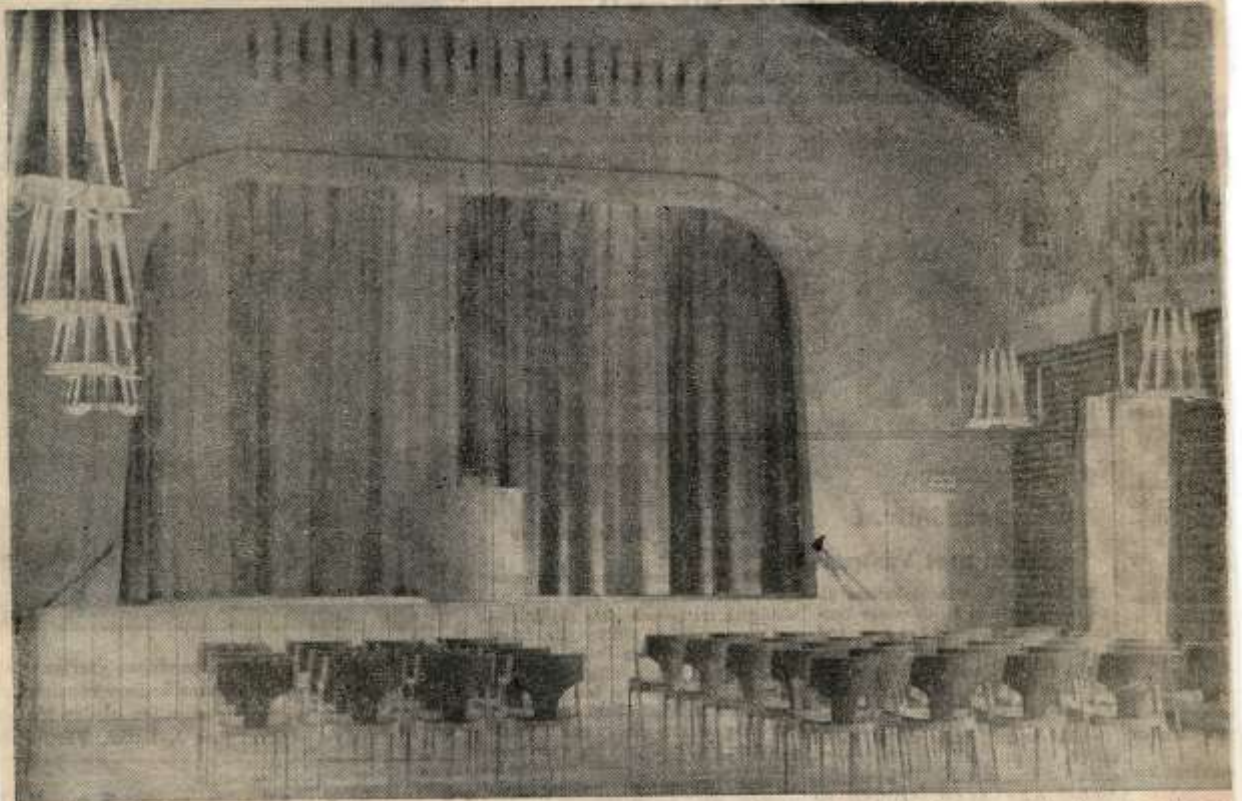
**Biskop, orkester, kyrkokör
medverkar vid invigningen**

SALA ALLEHANDA

På husesyn i

FRIDAGEN DEN 2 OKTOBER 1959.

Mikaelsgården

Från den vackra samlingsalen, där de 252 stolarna klädda i blått nu kommit på plats. Ljuskronorna är komponerade av Mikaelsgårdens arkitekt Cyrillus Johansson. Ridån i dova, väl samstämda färger är vävd på Sala vävskola.

Detalj av Hans Fagerströms kalkmålning med motiv från S:t Davidslegenden, som pryder en hel vägg i samlingsalen.

Del av artikel i Sala Allehanda 2 oktober 1959:

gult och grönt. Den motsatta långväggen är delvis av tegel och avslutas upptill med en stor kalkmålning av salabördige kyrkomålaren Hans Fagerström.

Långforsens klocka

Han berättar på denna vägg under det vackra taket den västmanländska legenden om Långforsens klocka i en serie stramt hållna och uttrycksfulla bilder. Man ser hur Västmanlands apostel, munken David, kommer till Sala, som symboliseras med hjulsteg, eld och andra tecken på gruvdrift. Man ser hur folket blytar till Oden och hur David pryglas när han förkunnar det nya ordet.

Målningen skildrar drömmen David hade, i vilken moder Maria som ett tecken på hans framgång pekar på en kyrkklocka som hänger mellan ett par träd. Väggens berättar vidare om hur avgudabilden krossas och hur kristen förkunnelse ljuder över folket, Kristinakyrkan skymtar i bakgrunden. Nya ställningar för nya kyrkbyggen syns där till slut, men också folk som söker resa avgudabilder igen: det är Hans Fagerströms egen epilog till legenden.

Kristinakyrkan och en nylagd trappa förbinder direkt de bägge byggnaderna. I vinkelbyggnaden t.v. är pastorsexpedition och bl.a. kommissionens, organistens vaktmästarens bostäder inrymda. I den andra kungan finns bl.a. församlingssalen.

Mikaelsgården i Sala ligger nära

Den märkliga 1400-talsmålaren Albertus Pictors tolkning av den helige Mikael i Sala landsförsamlingens kyrka har varit förebild för den nya församlingsgårdens sigill. Högt upp på gaveln mot Stadsparken finns denne riddarklädd Mikael med bevingat svärd och korsprydd sköld i en medaljongformad mosaikläggning, akapad av stockholmskonstnären Gustaf Ambe, vilken även svarat för byggnadens färgsättning inomhus. Hjälp med mosaikens placering hade han av byggnadsarkitekten Cyrillus Johansson, Stockholm, vars sista verk Mikaelsgården blev.

Det konstverk som omedelbart fångar blicken när man passerat entréns massiva ekportar är dock en salabos. I hallen pryder en dekorativ och formakön studie i smide av Lennart H. Lindberg större delen av en ljus vägg. "Odlaren" kallas verket, som skildrar arbete på åker och i hem och i gruva, men även nöjdans glädje och fruktbarande resultat: det finns ljusa partier av mässing i det svarta smidet. En månskära finns där, som i Sala vapen, och en fiskfigur blir symbol både för kyrkan och de många sjöarnas Sala.

Vinklade bjälkar ger rymd

Församlingssalen, som beräknas skapas såsom sykkretsar m. fl. skall rymma 250 personer, går i milda, få ett tillhåll. En lång, elegant ljusa färger, avbrutna av stolar-Karl Johan-soffa är en av de nas klädda klädsel. Ett tak med många inredningsdetaljer som breda, skarpt vinklade bjälkar i privatpersoner skänkt till detta avvikande, svagt rödbrun nyans, rum, emmastolar i guldgul klädsel ger rymd åt lokalen, där bl. a. för andra. Konstnärinnan Anna Stein-samlingens kyrkospelgrupp skall hölts har skänkt ett glasskåp med hålla till och där det även finns handmålade porslin och ett hand-möjlighet visa film. Scenens in-målade bord. En annan salabo har tammning är gråtonad o. ridån ran-knutit vackra ryor till rummet, dig i dämpade nyanser. En film- Ett modernt kök med kakel i duk finns bakom en andra ridå i svart ligger i anslutning till herr-grått. I taket hänger linjerna gårdsrummet. Det mesta porslinet ljuskronor i mässing, formgivna med Mikael-sigillet finns redan av Cyrillus Johansson. på plats.

Fönstren längs den vänstra. Iju-sa väggen är blyinfattade i grått, gult och grönt. Den motsatta långväggen är delvis av tegel och fortsättningen att hålla sina sam-avslutas upptill med en stor kalk-målning av salabördige kyrkomä-laren Hans Fagerström.

Långförsens klocka

Han berättar på denna vägg under det vackra taket den väst-manländska legenden om Lång-försens klocka i en serie stramt hållna och uttrycksfulla bilder. Man ser hur Västmanlands apos-tel, munken David, kommer till Sala, som symboliserar med hjul steg, eid och andra tecken på gruvsdrift. Man ser hur folket blotar till Oden och hur David pry-las när han förkunnar det nya ordet.

Målningen skildrar drömmen David hade, i vilken moder Mari som ett tecken på hans framgång pekar på en kyrkklocka som hän-ger mellan ett par träd. Väggel-berättar vidare om hur avgåda bilden krossas och hur kristen för-kunnelse ljuder över folket, Kris-tinakyrkan skymtar i bakgrunden. Nya ställningar för nya kyrkhyg-gen syns där till slut, men också folk som söker resa avgudsbilder igen: det är Hans Fagerströms egen epilög till legenden.

Herrgårdsrum med emmor

En vikedörr leder från försam-lingssalen in till det s. k. herr-gårdsrummet, där mindre säll-

Kanonkula och medaljong

Kyrkorådet i Sala kommer i fortsättningen att hålla sina sam-manträden i ett rum en trappa upp i Mikaelsgården, vilket är en hyllning åt Wilhelm von Schwe-ryn, som hade anor i Sala. Hem-slöjden i Västerås svarar för tex-tiller i brunblå nyanser, som står utmärkt till stolarnas stockbruns-karmar. Takets bjälkar är grå. Över en öppen spis hänger Schwe-ryn själv i en medaljong, det är samma bild som bl. a. finns på minnesstenen i Tärna. En kanon-kula som avlossades av Schwerins batteri i ett slag i Finland, finns här också.

Rummets värdefullaste konst-verk blir en unik reproduktion av Helene Schjerfbeckes tavla Schwe-ryns död, utförd av Åbo-professorn Hartman speciellt för Sala. Nu-varande kontraktspresten Nils Kebbóns företrädare Martin Mag-nell kommer att finnas avporträt-terad i detta rum. Saga Ekströms stora tavla Skåden illjorna är ett av de konstverk som skänkts till församlingsgården och skall hänga i Schwerin-rummet. Anna Steinholtz har ett vackert porslins-bord här.

Mera konst: i gästrummet bred-

vid Schwerin-salen skall en ets-ning av marinmålaren J. Hägg hänga. Annat som är skänkt till detta rum är en mindre sjuarmad ljusstake, en möbel i vitt samt två rejäla sängar. Rummet är av-sett för gästande föredragshåll-are, predikanter m. fl.

Rejila hobbyrum

Vi gör också en kort rund-vandring på nedre botten i Mi-kaelsgården. Där finns en konfir-mandsal för bortåt 20 elever med ett angränsande litet samtalsrum. Där finns också rum för den kyrkliga ungdomsverksamheten med trevliga, robusta möbler ut-placerade på tegelgolvet. Där finns ett rymligt hobbyrum med arbetsbänkar efter väggarna och plats för ett stort ping-pong-bord. Prosten Kebbón och andra med honom hoppas på att allt fler ungdomar skall söka sig hit.

Omklädnadsstoger för kyrkspe-larna finns också på nedre bot-ten, liksom kapprum och särskild ingång för ungdomarna. Genom en lucka under golvet i försam-lingssalen kan möbler hivas upp eller ner.

Harpospelare

Pastorsexpedition, stort arkiv-utrymme — det behövs nu när man väntar på pastoratsamman-slagningar — och fyra bostäder finns i gårdens andra långa.

Allt är mycket välordnat och det mesta i färg och form smak-fullt. Inredningsarkitekten John Kärnabon har lyckats bra.

Så småningom skall också om-givningarna göra gården rättvisa: på gräsmattan framför entrén skall finnas en näckrosdamm med en skulptur av Lennart Lindberg, föreställande en harpospelare.

Helien

Historik av Halmstad Konstnärsklubb

Början till Halmstad Konstnärsklubb fanns redan på 50-talet. Konstnärligt var det för oss yngre en mycket kärv tid. Konstlivet här i staden dominerades helt av Halmstadgruppen och vi yngre konstnärer hade stora svårigheter att accepteras av publiken. Vi slöt oss samman i en löst hopfogad förening utan stadgar, styrelse eller namn. Några protokoll fördes aldrig.

1962 bildades så officiellt Halmstad Konstnärsklubb. Orsaken till att vi konstituerade oss med styrelse och stadgar var att vi blev erbjudna att överta Galleri Gi på Klammerdammsgatan som sedan döptes till Blå Huset. Det blev ett tiotal medlemmar i klubben och till vår förste ordförande valdes Björn Rosendal.

Klubben kunde år 2012 fira sitt 50-årsjubileum.

Verksamheten tog ny fart när en kulturnämnd bildades 1967. Den förste ordförande, Tryggve Karlsson, ville ha en förhandlingspartner inom konstområdet. Klubbarbetet som vilat i några år sköt åter fart, och idag lever fortfarande samarbetet mellan Kulturnämnden och Konstnärsklubben kvar.

Det första synliga beviset var en sommarutställning i Rådhusfoajén 1967. Första julutställningen i nya Stadsgalleriet ägde rum 1970 på Storgatan. Julutställningen har sedan blivit en tradition som fortfarande lever kvar.

Konstnärsklubben har också arrangerat återkommande temautställningar på Hallands Museum:

"Konstnärer vid Hallandskust" 1970,

"Industriebilder" 1972, röntte stor uppmärksamhet i olika tidningar, bl. a i Metallarbetaren.

Utställningen visades också på museerna i Eskilstuna och Norrköping.

"Mat" kom fyra år senare 1976, blev mycket uppskattad inte bara här i Halmstad. Utställningen visades också på "Majnabbe" i Göteborg och på Borås Konstmuseum.

Nästa utställning var 1980 **"Impulser och skisser"** fram till färdiga verk. Här ställde konstnärerna upp och besvarade frågor om sina arbeten.

Konst på papper 1984 "*Med och på papper*", denna utställning visades också på Museet i Varberg.

Nästa temautställning ägde rum 1988 och kallades "*Kvintessenser*" d v s det väsentliga, det bästa.

"*Halmstad*" en utställning 1993 där utgångspunkten var Norre Port.

De två senaste utställningarna: "*Bokverk*" i samband med invigningen av Nya biblioteket och stadsgalleriet 2006. "*Konstflaggorna*" i centrala Halmstad i samband med 700-årsjubileet 2007.

Konstlivet i Halmstad hade säkerligen varit åtskilligt fattigare utan Halmstad Konstnärsklubb.

Konstnärer som är bosatta i kommunen är välkomna att söka medlemskap i klubben.

Jan Åberg 2012

Källa delvis: Olle Agnell och Lars Hallberg

Medlemmar i starten 1962

Olle Agnell

Bernard Andersson

Hans Fagerström

Gudrun Ourghen-Lundgren

Waldemar Lorentzon

Axel Olsson

Björn Rosendal

Hardy Stridh

Gustaf Skoglund

Josef Schibli

Från Sala Konstförenings verksamhetsberättelse för 1967:

- 4) Konstnären Hans Fagerström, Halmstad, som vuxit upp i Sala, besökte sin hemstad med en utställning under tiden 8 - 15 oktober. Närheten till havet har märkbart inspirerat Hans Fagerström i hans måleri. I flera av hans verk kunde man förstå att fiskstim eller söndervittrade havsklippor gett honom impulser till dessa kompositioner. Konstföreningen köpte oljemålningen "Strandklippa" (375:-) för medlemslotteriet. För Sala stads räkning köptes "Dunge vid havet" (3000:-) som deposition på Ekeby skolans aula. Utställningen besöktes av 111 personer därav 60 skolungdomar.

S A 7.10.67
Sala-son utställer "hemma"

En intressant utställning blir det på Aguéli-museet i Sala under den kommande veckan. Det är Sala-sonen Hans Fagerström — numera bosatt i Halmstad — som under tiden 8—15 oktober utställer måleri och teckningar med vernissage på söndag kl. 14.

Det är länge sedan Hans Fagerström senast visade något av sin produktion i Sala, och därför kan man förvänta ett stort intresse för detta evenemang i Sala konstförenings regi.

Bilden intill visar Fagerströms "Intill stranden".

Folket 10.10.67
Stipendiatkonstnär ställer ut i Sala

Landstingets kulturstipendium som 1 år uppgår till 8 641 kronor har tilldelats konstnären Hans Fagerström, Halland som den 8—15 oktober håller en utställning på Aguéli-museet i Sala.

Hans Fagerström har ingen konventionell konstnärsutbildning. Han är reklamtecknare. Han började med vad han i dag kallar ett naturalistiskt återgivande av bl a vissa strandpartier vid Steningen i Halland. De lagrade och slipade kliporna förföljer honom nästan i hans verk.

Hans Fagerström har också tilldelats Laxivalstipendiet. Det utdelas endast en gång. I och med att Hans Fagerström erhöll Laxivalstipendiet blev han lite av en "kändis". Hans verk var tidigare redan högt uppskattade i kretsar, men mannen bakom tavlorna hade tidigare inte gjort större väsen av sig. Det har han för övrigt änte gjort det senaste åren trots att konstkritikerna envist hävdade att Hans Fagerström är något att räkna med. Landstingets kultur nämnd var alltså inne på samma linje.

Hans Fagerström är konstnär in i själen, men arbetar som teckningslärare. Han accepterar sin uppgift

som teckningslärare men tillägger att han skulle lämna tjänsten om ekonomin tillt det.

*Sonhustrun Elisabeth Fagerström, Lund, inför utställningen i Café Täljstenen,
30 okt - 23 nov 2024:*

Hans Fagerströms konst – som jag känner den.

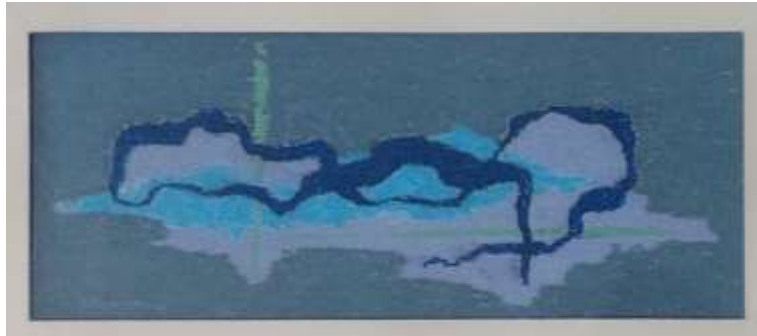
Jag kom in i familjen och träffade mina blivande svärföräldrar Kerstin och Hans Fagerström kring 1980. Mitt första minne av Hans ateljé i Halmstad var att Anders och jag kom dit i samband med en festlighet efter att Hans haft en vernissage samma dag i Halmstad. Jag minns att jag var orolig innan dörren till ateljén öppnades och vi steg in – tänk om jag inte skulle uppskatta konsten?! Men de målningar som mötte mig var så vackra – motiven var hämtade från den halländska kusten med hav och himmel i harmoniska färger i olika blå nyanser och stenar, klippor och vassruggar i mjuka bruna och gråa nyanser. Men en viss ödslighet vilade också över bilderna – några människor eller andra levande varelser syntes inte till. Med tiden kom jag i kontakt med Hans tidigare verk och såklart också de som han utförde senare i livet, fram till sin död år 2000.

Hans arbetade i många olika tekniker – förutom måleri och teckning till exempel också mosaik och trä – och hans färgställningar var inte alltid så ljusa och lättillgängliga som de jag först fick se. Det berättades att han på en tidigare utställning i Halmstad råkat höra hur några besökare kommenterat hans målningar med ”stackare, han måste ha det för jävligt hemma!”

De verk som visas på utställningen i Sala kommer från olika tider i Hans konstnärskap. Eftersom en del inte haft någon titel har vi tagit oss friheten att – utifrån en snabb association till motivet – sätta en titel. Jag är inte säker på att Hans skulle hålla med men som den artige gentleman han var hade han nog inte haft några invändningar.

Jag har försökt att beskriva några huvudteman som jag tycker man kan se i Hans konst:

En fascination för former och strukturer

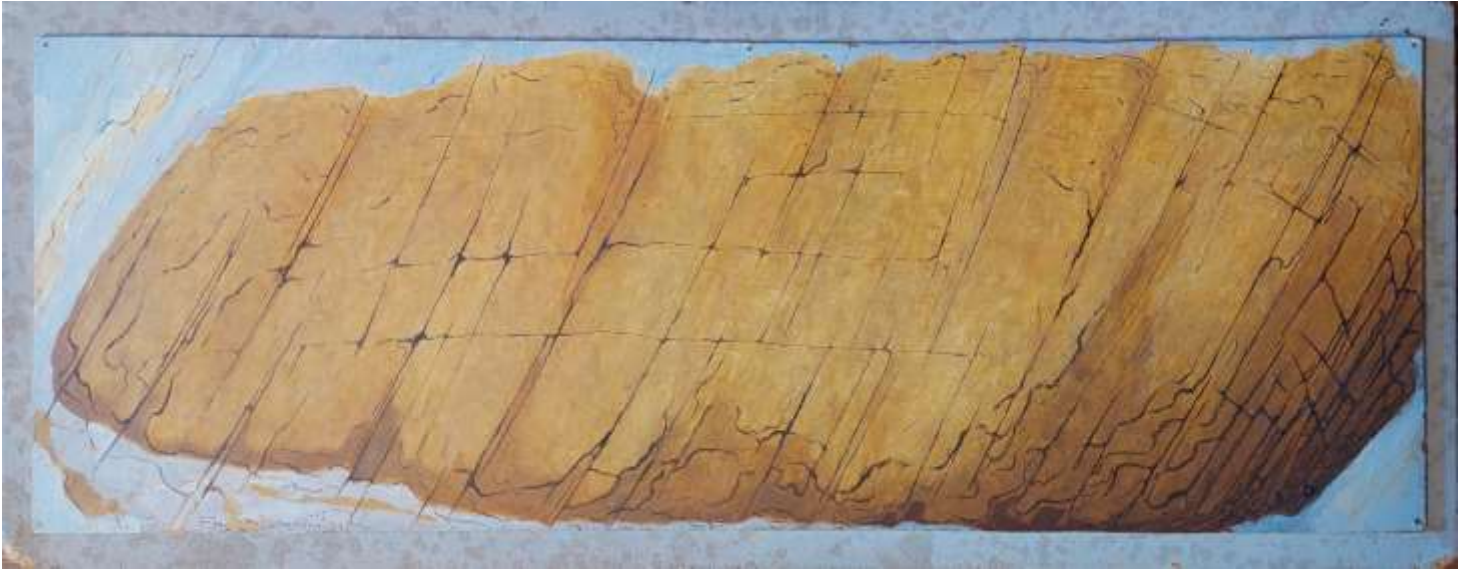

Hans Fagerström, *Blå form*, pastell 9 x 22 cm.

Hans Fagerström, *Anfrätt klot*, teckning 20 x 22 cm.

Hans återkom också gärna till klotet som form. I olika utförande och material, ibland släta klippklot, ibland anfrätta klot eller skrovliga stenklot.

Hans Fagerström, *Blocket lyfter*, tusch/olja 18 x 52 cm.

Ofta förekommande är klippformationer och stenblock med tydliga sprickor och bergsstrukturer.

Hans Fagerström, *Kristall*, tusch/akvarell 1966, 12 x 17 cm.

Hans Fagerström, *Snäcka*, tusch/akvarell 36 x 44 cm.

Hans Fagerström, *Körsång*, olja 61 x 122 cm.

Körsång saknade titel men eftersom Hans gav målningen - oklart i vilket sammanhang - till Sam Claesson, körledare för kören Collegium Musicum som båda sönerna sjöng i fick den heta det.

Vatten – ofta lugnt men även strömmande – i hemmet i Halmstad fanns en stor tavla som i viss mån påminde om den som vi här kallar "Körsång" utifrån dess historia men som var döpt till "Strömmande" (även om den i familjen ibland gick under namnet "Måsaskitavlan...")

Naturen

Naturen hade stor betydelse för Hans, inte minst den halländska kusten som ofta är ett motiv i Hans tavlor. Han och Kerstin kunde göra en utflykt med staffliet och Hans målade medan Kerstin promenerade med deras hundar. Men det finns också mer skrämmande målningar med vassa klippor och djupa svarta kratrar, inspirerade av bland annat ett besök i Neapel och Vesuvius.

Hans Fagerström, julkort 1982, blyerts 9 x 13 cm.

”Julkort” med typiskt Hallandsmotiv är ett i raden av julkort som Hans under en följd av år tecknade och skickade till sina närmaste vänner.

Hans Fagerström, *Grinden*, olja 8 x 24 cm, 15 x 30 med ram.

”Grinden” kan vara inspirerad av vistelserna på Öland, där Hans med familj vistades under flera perioder när han målade i olika kyrkor, t ex Persnäs kyrka och Kastlösa kyrka.

Sakral konst

Hans Fagerström, *Skapelsen* skiss 1991, blyerts/pastell 12 x 64 cm.

Text på passepartouten:

"SKAPELSEN" FÖRSLAG TILL UTSMYCKNING AV LÄKTARBRÖSTET I STENINGE KYRKA.
HANS FAGERSTRÖM, SEPT. 1991. SKALA 1:10

Hans Fagerström, *Del i skapelseberättelsen, mörker och ljus skiljs åt.*

Hans konst är representerad i många kyrkor och församlingshem i Halland, Småland och på Öland, både med måleri och skulpterade verk. Konstnärer ombads ofta lämna förslag till utsmyckning och "Skapelsen" är ett sådant förslag.

Hans Fagerström, *Den sista måltiden*, pastell 30 x 90 cm.

Ibland utarbetades mer färdiga förslag och i Hans ateljé fanns till exempel flera skulpterade Jesusbilder i trä. Den sista måltiden är ett exempel på detta. Lustigt nog ser Jesus och lärjungarna nästan ut att vara skulpterade i trä och inte målade.

Människor

Människor spelar sällan någon stor roll i Hans måleri. När de finns med är de vanligtvis små och saknar individualitet, nästan som små streckfigurer. Men ofta avspeglar de i mitt tycke någon sorts förundran över den oändliga naturen och tillvaron.

Hans Fagerström, *Självporträtt*, olja 1948, 24 x 19 cm.

Hans självporträtt är ett av få exempel jag sett på ett riktigt porträtt, i hemmet i Halmstad fanns också ett porträtt av Hans farfar. Det finns också små blyertsteckningar av sönerna Anders och Lars i olika situationer när de var små.

Hans Fagerström, *Grenen*, blyerts 10 x 12 cm.

"Grenen" är ett äldre verk.

Hans Fagerström, *Famlaren*, blyerts/tuschteckning 37 x 37 cm.

"Famlaren" är ett svårplacerat verk utifrån ovanstående funderingar – är det en människa eller ett märkligt väsen, i fritt fall, insnärjd eller fångad i ett klotformat nät? Som jag minns det var det en hos Hans återkommande skrämmande mardröm som han försökt illustrera på detta sätt, i detta fall en teckning, ibland även tredimensionellt.

Hälsningar,
Elisabeth Fagerström

Kalmar läns museum:

Kastlösa kyrka uppfördes 1855 av byggmästaren Peter Isberg efter ritningar av Johan Adolf Hawerman.

Interiören blev kraftigt förändrad i och med 1950-talets renovering. Salkyrkan omvandlades till en treskeppig hallkyrka med kalkstenskolonner och plant tak med synliga bjälkar Östväggens tre fönster sattes igen och ersattes av en stor fresk "Den återvändande Kristus" utförd av Waldemar Lorentzon och hans medhjälpare konstnären Hans Fagerström och stukatören Stig Kling.

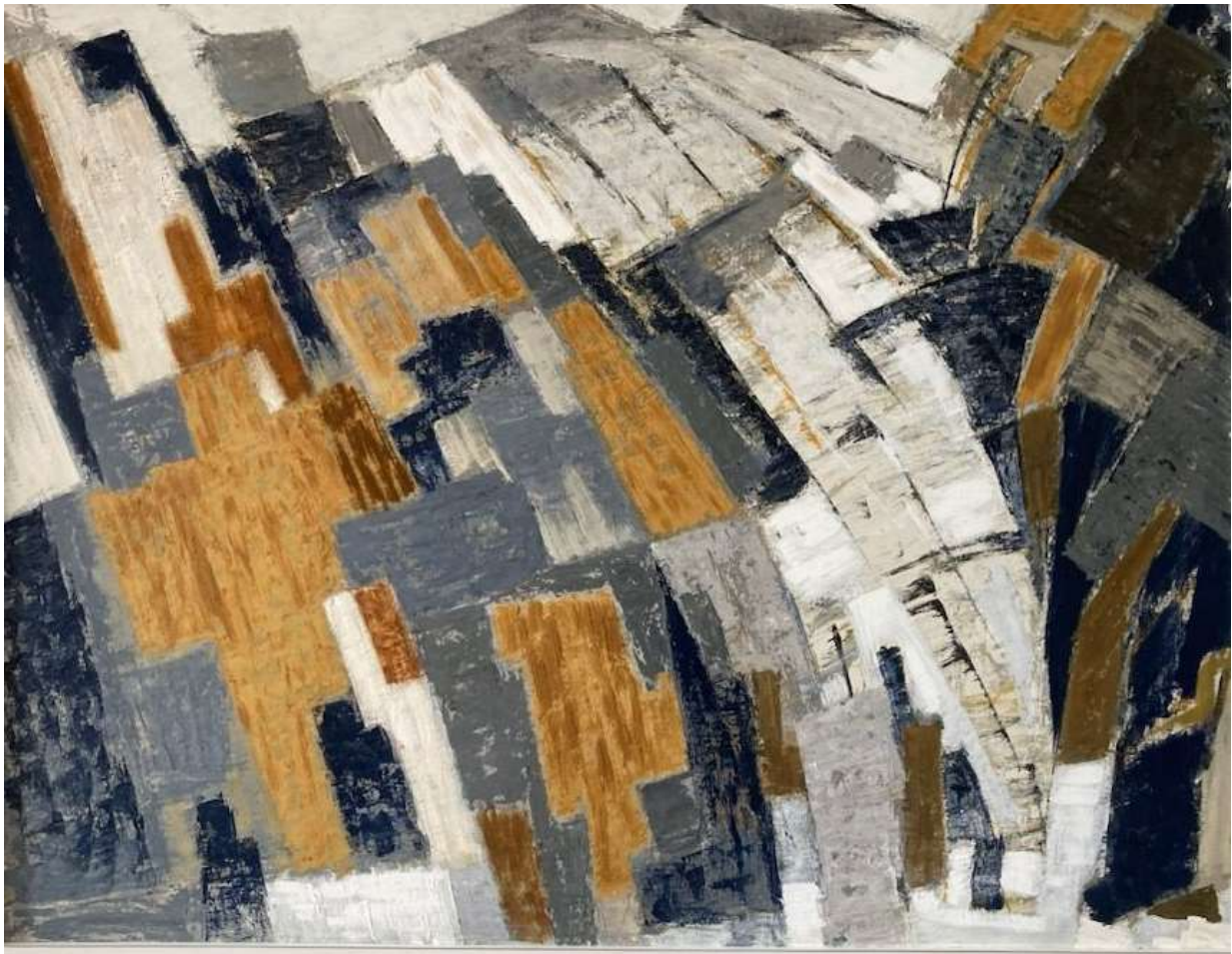
Kristus står på en regnbåge som spänner sig över den öländska alvarmarken med dess rika blomsterflora. En mängd människor ur alla folkslag och trosåskådningar tar varandra i hand. Men fresken skildrar även tillvarons mörka sida då Adam och Eva bryter gemenskapen med Gud och hur staden Sodom förintas av eld. Det destruktiva i tillvaron har trots allt inte sista ordet vilket åskådliggörs av Jesu födelse i Betlehem. Det är Guds gåva till sin mänsklighet. Herdar och vise män frambär sina hyllningar. Över denna bild reser sig korset. Korset är mänsklighetens hopp inför Kristi återkomst.

Hans Fagerström, *Stilleben med kannor*, olja 1948, 19 x 24 cm, auctionet.com 2017
Etikett på baksidan: Tillhör Ingrid & Waldemar Lorentzon.

Hans Fagerström, *Altartriptyk*, Persnäs kyrka, Öland, 1960.

Hans Fagerström, *Fallet*, olja 1961, 92 x 118 cm.

Hans Fagerström, *Atmosfär*, Trägravyr 32/100 1971, 50 x 62 cm.

Sala Konstförenings samlingar.

Hans Fagerström, *Klippa*, olja 1973, ca 10 x 40 cm.

Hans Fagerström, *Klippa vid havet*, olja 1974, 19 x 37 cm, auctionet.com

Hans Fagerström 1976, *K*, olja 1976, 19 x 30 cm, auctionet.com 2022

Hans Fagerström, *Impressionistisk naturstudie*, olja 12 x 35 cm.
Sala Konstförenings samlingar.

Hans Fagerström, *Strand*, olja 1992, ca 35 x 25 cm.

Hans Fagerström, *Dunge vid havet*, olja 84 x 153 cm.
Sala kommuns samlingar. Placerad i Ekebyskolans lärarrum.

Hans Fagerström, *Gatan*, träsnitt 3/40, 15 x 21 cm.
(reflexer i glaset)

Hans Fagerström, *Flykten*, trärelief

Hans Fagerström, *Odysseus*, trärelief

Hans Fagerström, *Tecken över en slätt*, olja

Hans Fagerström, *Sjöbod*, olja

Hans Fagerström, *Rämnad klyfta*, olja

Hans Fagerström, *Under spillrans valv*, olja

Hans Fagerström, saknar titel, men är en miljö från Neapels galleria. Olja.

Hans Fagerström, *Strand*, olja.

Hans Fagerström, saknar titel, men föreställer ett vinfält. Olja

Hans Fagerström, *Trappan*, olja

Hans Fagerström, *Strandklippor*, olja.

Hans Fagerström, *Spillra vid klippstrand*, olja.

Hans Fagerström, utan titel.

Hans Fagerström, utan titel, kanske *Vandring*, olja.

Hans Fagerström, *Kakelugn*.

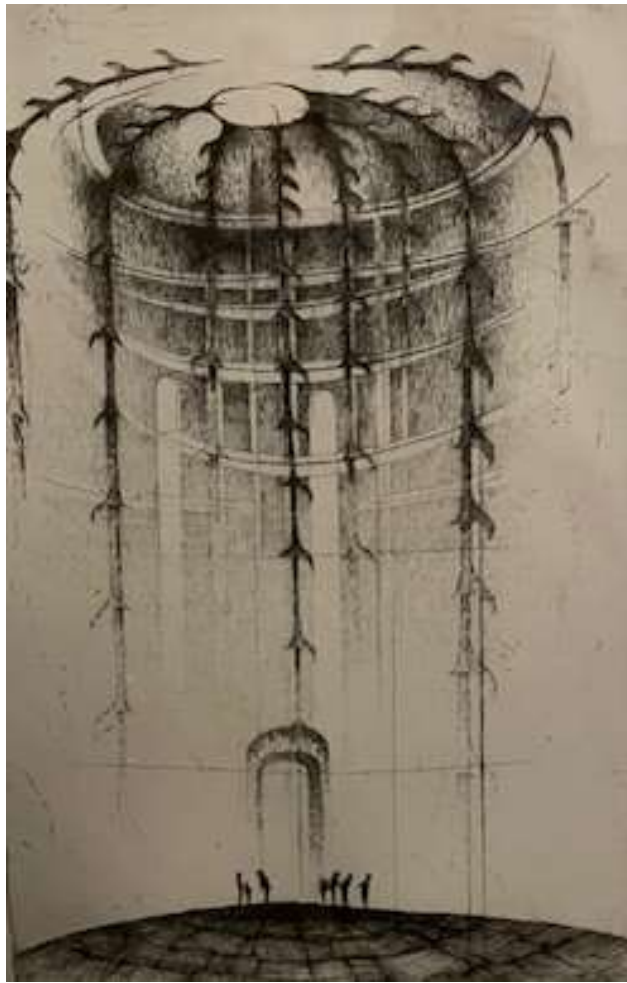
Hans Fagerström, *Vid en klyfta*, olja.

Hans Fagerström, olja.

Hans Fagerström, olja.

Hans Fagerström

Hans Fagerström

Hans Fagerström, olja.

Hans Fagerström, *Dunge vid havet*, olja 36 x 44 cm, auctionet.com 2025

Hans Fagerström, *Höst*, olja 24 x 36 cm, auctionet.com 2022

Hans Fagerström, olja 17 x 22 cm, auctionet.com 2017

Hans Fagerström, *Vid vinterhav*, olja 10 x 25 cm, auctionet.com 2017

Han Fagerström, *Motiv med stenblock*, olja 26 x 72 cm, auctionet.com 2020

Hans Fagerström, *Människostim*, olja 21 x 35 cm, auctionet.com 2022

Hans Fagerström, *Klippvägg*, olja 20 x 28 cm, auctionet.com 2023

Min älskade
vår käre Far,
Svärfar, Farfar
och Bror

Hans
Fagerström

* 29 augusti 1921

har lämnat oss
i oändlig saknad

Halmstad 26 april 2000

KERSTIN
ANDERS - ELISABETH
Tobias, Katarina

Kristoffer

LARS

Martin, Viktor

Jopp

*Gib deine Hand du schön
und zart Gebild
Bin Freund und komme
nicht zu strafen
Sei gutes Muts ich bin
nicht wild
Sollst sanft in meinen
Armen schlafen*

Claudius

Begravningsgudstjänsten
äger rum i S:t Olofs kapell
fredagen den 12 maj kl
13.00

Efter akten inbjudes till
minnesstund i Söndrums
församlinggård
Osa till begravningsby-